

Εξ' Αποστάσεως Επιμόρφωση με Χρήση Δωρεάν Διαδικτυακών Εργαλείων: το Παράδειγμα της Επιμόρφωσης των Εκπαιδευτικών του Βορείου Αιγαίου

Τ. Θεοφανέλλης

Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Βορείου Αιγαίου
timtheo@sch.gr

Περίληψη

Υπάρχουν περιπτώσεις που η εξ αποστάσεως επιμόρφωση είναι αναγκαία για τους εκπαιδευτικούς, ακόμα κι αν αυτή δεν προβλέπεται. Στην παρούσα εργασία προτείνεται ένας τρόπος υλοποίησης μέσα από μια σειρά βημάτων. Η πρόταση που αναπτύσσεται αφορά επιπλέον την αξιοποίηση μιας σειράς απλών και ελεύθερων στη χρήση διαδικτυακών εργαλείων. Τα εργαλεία αυτά είναι σύγχρονα και ασύγχρονα. Δίνεται έμφαση σε όλα τα βήματα στην εμπλοκή και τη δραστηριοποίηση όλων των συμμετεχόντων εκπαιδευόμενων.

Λέξεις κλειδιά: εξ' αποστάσεως επιμόρφωση, εκπαίδευση εκπαιδευτικών, web 2.0, ενεργή εμπλοκή

1. Εισαγωγή

Η αξιοποίηση του διαδικτύου για επιμορφωτικούς σκοπούς είναι αρκετά διαδεδομένη (Arnold & Paulusb, 2010). Στην παρούσα εργασία θα παρουσιαστεί η ανταλλαγή εκπαιδευτικών πρακτικών καθώς και η δημιουργία διαδικτυακής κοινότητας εκπαιδευτικών μέσα από μια μακροχρόνια επιμορφωτική δράση.

2. Εξ αποστάσεως επιμόρφωση εκπαιδευτικών

Σε πολλές περιπτώσεις η εξ αποστάσεως επιμόρφωση είναι απαραίτητη. Μια τέτοια περίπτωση αποτελεί η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών από Σχολικούς Συμβούλους όταν η περιοχή ευθύνης τους είναι νησιωτική ή μεγάλη σε μέγεθος γεωγραφικά. Στην παρούσα εργασία παρουσιάζονται πρακτικές που εφαρμόστηκαν σε επιμορφωτικές δράσεις εκπαιδευτικών από το Σχολικό Σύμβουλο Πληροφορικής του Βορείου Αιγαίου.

Στην υλοποίηση μιας εξ αποστάσεως επιμορφωτικής δράσης διακρίνονται τα παρακάτω βήματα:

1. Πρόσκληση για συμμετοχή
2. Δήλωση συμμετοχής
3. Λειτουργία ασύγχρονης πλατφόρμας επικοινωνίας
4. Βιντεομαθήματα

5. Σύγχρονες συναντήσεις
6. Ανάρτηση εργασιών στο αποθετήριο
7. Ανατροφοδότηση

Οι εξ αποστάσεως επιμορφώσεις ξεκίνησαν από το 2011 και υλοποιούνται κάθε χρόνο με διαφορετικά θέματα. Την τρίτη χρονιά υλοποίησης καταλήξαμε στη μεθοδολογία και τα εργαλεία που παρουσιάζονται στην παρούσα εργασία. Η διάρκεια της κάθε επιμορφωτικής δράσης ποίκιλε από 5 έως 12 εβδομάδες. Οι συμμετέχοντες ήταν εκπαιδευτικοί Πληροφορικής και στην τελευταία υλοποίηση εκπαιδευτικοί ξένων γλωσσών. Η επιμόρφωση αφορούσε την εκπαίδευση εκπαιδευτικών που βρίσκονταν σε διαφορετικά νησιά του βορείου Αιγαίου όπου η πρόσβαση και η διαζώσης επικοινωνία είναι δύσκολη (κόστος, καιρικές συνθήκες).

Έγινε αναζήτηση και δοκιμή εφαρμογών που είναι διαθέσιμες και ελεύθερες για χρήση και με βάση τις συγκεκριμένες ανάγκες έγινε η επιλογή τους. Τα βήματα που περιγράφονται παραπάνω από τη λειτουργία της ασύγχρονης πλατφόρμας επικοινωνίας και μετά, επαναλαμβάνονται, αν όχι κάθε εβδομάδα, συχνά.

a. Πρόσκληση

Αρχικά στάλθηκε στα σχολεία μήνυμα με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (e-mail) στο οποίο γινόταν περιγραφή των στόχων, των υποχρεώσεων, της διάρκειας και του φόρτου εργασίας που θα είχε η συμμετοχή στη συγκεκριμένη επιμόρφωση. Δόθηκε επίσης το περίγραμμα της, οι υποχρεώσεις και ένας ενδεικτικός φόρτος εργασίας ανά εβδομάδα καθώς και η συνολική διάρκεια της επιμόρφωσης.

b. Δήλωση συμμετοχής

Κάθε εκπαιδευτικός δήλωσε ενδιαφέρον για τη συμμετοχή στην επιμόρφωση σε διαδικτυακή φόρμα που δημιουργήθηκε με τις φόρμες Google (Google forms). Στη φόρμα έπρεπε να συμπληρώσουν το ονοματεπώνυμο, το σχολείο στο οποίο εργάζονται και την προσωπική διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Τα δεδομένα της φόρμας αξιοποιήθηκαν για την αρχική επικοινωνία μέσω e-mail. Επίσης τα ονόματα χρησιμοποιήθηκαν για τη δημιουργία βεβαιώσεων μετά το τέλος της επιμόρφωσης.

c. Ασύγχρονη πλατφόρμα

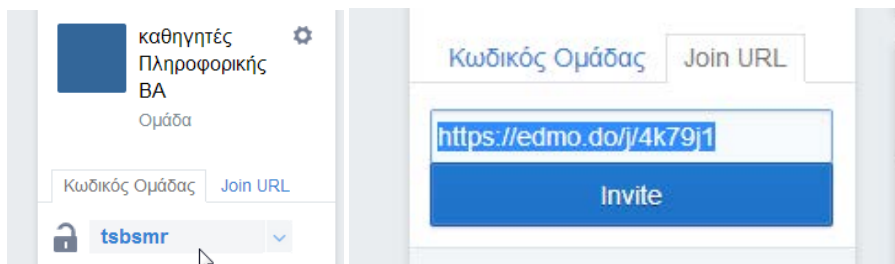
Το Edmodo είναι μια ασύγχρονη πλατφόρμα που έχει όλα τα χαρακτηριστικά που χρειάζεται ο επιμορφωτής των εκπαιδευτικών, ωστόσο μπορεί να χρησιμοποιηθεί και ως ένα κλειστό κοινωνικό δίκτυο ανάλογα με τους στόχους που θέλει να επιτύχει ο επιμορφωτής. Κάθε εβδομάδα, συγκεκριμένη μέρα, παρουσιαζόταν μια διδακτική ενότητα με ένα σύντομο κείμενο που δεν ξεπερνούσε τη μία σελίδα. Από προηγούμενες επιμορφώσεις είχε διαπιστωθεί ότι οι εκπαιδευτικοί προτιμούν τα

σύντομα κείμενα. Το κείμενο αυτό συνοδευόταν συνήθως από μια παρουσίαση σε μορφή βίντεο που είχε αναρτηθεί στο διαδίκτυο και περιείχε συνδέσμους σε άλλους πόρους για όποιον επιθυμούσε περισσότερη ανάλυση. Με τον τρόπο αυτό γινόταν προσπάθεια ικανοποίησης των διαφορετικών τρόπων που μαθαίνουν οι άνθρωποι – διαδικασία που είναι γνωστή ως «διαφοροποιημένη διδασκαλία» (Skiba & Barton, 2006).

Η εφαρμογή προσφέρει ένα ασφαλές διαδικτυακό χώρο που οι εκπαιδευόμενοι αλληλεπιδρούν και συνεργάζονται με βάση προσυμφωνημένους κανόνες που θέτουν οι επιμορφωτές ή έχουν συναποφασιστεί με ένα τύπο εκπαιδευτικού συμβολαίου (Καράκιζα, κ.ά. 2011).

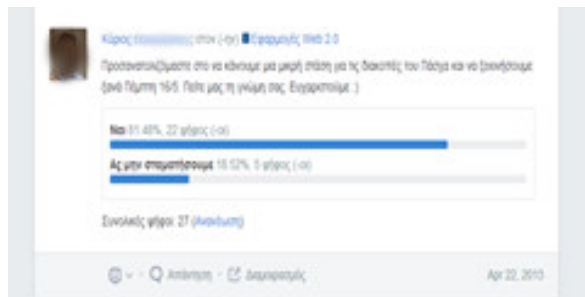
Στα πλεονεκτήματα της αξιοποίηση του Edmodo είναι το ήδη γνώριμο-οικείο περιβάλλον αφού μοιάζει χρωματικά και αισθητικά με εκείνο του Facebook που χρησιμοποιούν πολλοί χρήστες (Schacher, 2011). Είναι εύκολο στη χρήση και ενθαρρύνει τη συμμετοχικότητα. Στο περιβάλλον του Edmodo δεν υπάρχουν καθόλου διαφημίσεις. Οι επιμορφούμενοι έχουν δικαίωμα να στείλουν μηνύματα μόνο στην ομάδα ή στον επιμορφωτή τους. Υπάρχει η υπηρεσία της βιβλιοθήκης που μπορεί να αξιοποιηθεί ως ένας χώρος που αποθηκεύονται αρχεία ή μοιράζονται στους συμμετέχοντες.

Στην αρχική επικοινωνία που έγινε με την αποστολή μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στάλθηκε ο κωδικός για σύνδεση στην ομάδα και ο σύνδεσμος (Εικόνα 1).

Εικόνα 1. Κωδικός ομάδας και πρόσκληση

Από την πλατφόρμα δίνεται επίσης η δυνατότητα της ψηφοφορίας που παρέχει άμεση ανατροφοδότηση και βοηθάει στη δημοκρατική λήψη αποφάσεων, όπου και όταν αυτή χρειάζεται. Η εμφάνιση των αποτελεσμάτων γίνεται άμεσα καθώς γίνεται η ψηφοφορία (Εικόνα 2).

Εικόνα 2. Ψηφοφορία με τις απαντήσεις

Τέλος υπάρχει η δυνατότητα ανάθεσης εργασίας με ορισμό καταληκτικής ημερομηνίας που πρέπει να παραδοθεί. Στις επιμορφώσεις που πραγματοποιήθηκαν με τη χρήση του Edmodo μετά από πειραματισμό επιλέχθηκε η μη χρήση αυτού του εργαλείου παρόλο που έχει πλεονεκτήματα. Η επιλογή αυτή έγινε γιατί θεωρήθηκε ότι είναι καλύτερο οι εκπαιδευόμενοι να μπορούν να βλέπουν ο ένας την εργασία του άλλου ώστε να παίρνουν ιδέες (Gardner, 2011) και να υπάρχει θετική ανατροφοδότηση μεταξύ τους είτε μέσω σχολίων είτε μέσω emoticons που αποτελούν ένα τρόπο "έκφρασης" σε γραπτή διαδικτυακή συνομιλία. Το υλικό, που όπως αναφέρθηκε προηγουμένως αποτελούνταν από μια σελίδα, αλλά και η εργασία (ή ο σύνδεσμος σε αυτή) που έπρεπε να πραγματοποιηθεί μέσα στην εβδομάδα αναρτιούνταν στο Edmodo ώστε να μπορούν να τα δουν όλοι όσοι παρακολουθούσαν την επιμόρφωση και με αυτό τον τρόπο γινόταν ανταλλαγή ιδεών. Στο Edmodo επίσης μετά από προτροπή του επιμορφωτή ζητήθηκε βοήθεια, προτάθηκαν και συζητήθηκαν λύσεις σε προβλήματα που προέκυψαν κατά τη διάρκεια της επιμόρφωσης. Με τον τρόπο αυτό συχνά λύθηκαν προβλήματα που συνάντησαν οι εκπαιδευόμενοι είτε σε επίπεδο πλατφόρμας είτε σε επίπεδο υλικού. Η επιλογή αυτή έγινε ώστε να υπάρχει ένα κλίμα κοινότητας και συνεργασίας και είχε πολύ καλά αποτελέσματα.

Οι επιμορφούμενοι χρειάζεται να αισθάνονται ασφαλείς και σίγουροι ως προς τη χρήση του μέσου. Ο επιμορφωτής πρέπει να το διασφαλίσει αυτό όσο το δυνατό πιο σύντομα στην αρχή της επιμόρφωσης. Θα πρέπει να λάβει υπόψη ότι όλοι είναι διαφορετικοί ως προς τις ανάγκες και προηγούμενες γνώσεις και ότι έχουν διαφορετικό χρόνο που θέλουν να διαθέσουν για την επιμόρφωση.

Ο χρόνος που πρέπει να αφιερώσουν οι επιμορφωτές είναι αρκετός καθώς πέρα από τη δημιουργία του υλικού, χρειάζεται να υπάρχει συχνή παρουσία στην πλατφόρμα ώστε να υπάρχει αλληλεπίδραση και ανατροφοδότηση.

d. Δημιουργία βιντεομαθημάτων

Αξιοποιήθηκε η χρήση των βιντεομαθημάτων αφού σύμφωνα και με τον Karppinen, (2005) το βίντεο μπορεί να αποτελέσει ένα βασικό συστατικό στη διαδικασία της μάθησης. Τα αποτελέσματα του εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τον τρόπο που χρησιμοποιείται ως μέρος του συνολικού μαθησιακού περιβάλλοντος, για παράδειγμα, τον τρόπο που η προβολή του είναι ενσωματωμένη σε άλλα μέσα μάθησης (πόρους και εργασίες).

Τα βίντεο δημιουργήθηκαν με την εφαρμογή <http://www.screencast-o-matic.com/> που επιτρέπει τη δωρεάν δημιουργία βίντεο από την οθόνη του υπολογιστή και ταυτόχρονα καταγράφει τη φωνή του χρήστη. Η διάρκεια αυτών των βίντεο μπορεί να είναι μέχρι 15' το κάθε ένα. Το βίντεο που θα δημιουργηθεί μπορεί να «ανέβει» απ' ευθείας στο youtube αν ο χρήστης συνδέσει το λογαριασμό του στην εφαρμογή με το λογαριασμό του στο youtube.

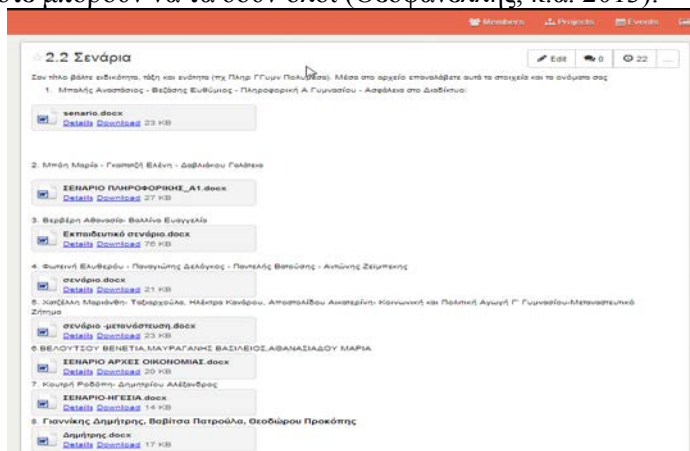
e. Σύγχρονες «συναντήσεις»

Συχνά πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις σε πραγματικό χρόνο. Ήταν δύσκολο να συντονιστεί τόσο μεγάλος αριθμός ατόμων, ωστόσο υπήρχε συμμετοχή σε ποσοστά 60% έως 85% των εκπαιδευτικών. Οι συναντήσεις πραγματοποιούνταν εκτός σχολικού ωραρίου και σε διαφορετικές ώρες. Κατά τη διάρκεια τους (50'-90') είτε γινόταν μια παρουσίαση με τη χρήση της εφαρμογής anymeeting (<http://www.anymeeting.com/>) είτε με συμμετοχική τηλεδιάσκεψη με τη χρήση της υπηρεσίας oonoo (<http://www.oonoo.com>). Η επιλογή του ενός ή του άλλου γινόταν ανάλογα με το πόση μεγάλη αλληλεπίδραση χρειαζόταν στην κάθε συνάντηση. Για μεγάλη αλληλεπίδραση χρησιμοποιούνταν το oonoo που δίνει τη δυνατότητα τηλεδιάσκεψης μέχρι 12 ατόμων ταυτόχρονα. Η χρήση του oonoo χρειάζεται πολύ καλό και αυστηρό συντονισμό. Ο συντονιστής πρέπει να παρουσιάσει το υπό συζήτηση θέμα και να δεχθεί σχόλια, παρατηρήσεις ή ερωτήσεις απευθύνοντας το λόγο με τη σειρά σε όλα τα μέλη που συμμετέχουν. Το anymeeting προτείνεται για μικρότερη αλληλεπίδραση καθώς ο ομιλητής κάνει την παρουσίαση και μπορεί να δεχτεί ανατροφοδότηση μέσω γραπτών μηνυμάτων ή σχολίων που θα απαντηθούν μετά το τέλος της παρουσίασης. Η δωρεάν εκδόσεις των δυο εφαρμογών έχουν διαφημίσεις και δεν παρέχουν όλες τις δυνατότητες, ωστόσο κρίνονται ικανοποιητικές για τις συγκεκριμένες επιμορφώσεις.

f. Αποθετήριο - Εργασίες

Για τη συγγραφή ομαδικών εργασιών, στις περιπτώσεις που αυτές υπήρχαν, αξιοποιήθηκε ιστοσελίδα wiki και πιο συγκεκριμένα αυτή του wikispaces (<http://www.wikispaces.com/>) η οποία μπορεί να χρησιμοποιηθεί και ως αποθετήριο για την ανάρτηση των ατομικών εργασιών (Εικόνα 3). Το αποθετήριο μπορεί να είναι

κλειστό – οπότε μπορούν να δουν τα περιεχόμενα του μόνο τα μέλη του wiki ή ανοιχτό – οπότε μπορούν να τα δουν όλοι (Θεοφανέλλης, κ.ά. 2013).

Εικόνα 3. Σελίδα του wikispaces όπου συμμετέχοντες στην επιμόρφωση αναρτούσαν τις εργασίες τους.

g. Ανατροφοδότηση

Ανατροφοδότηση των επιμορφώσεων υπήρχε περίπου στην μέση της επιμόρφωσης και στο τέλος ώστε να υπάρχουν βελτιώσεις στην τρέχουσα ή σε επόμενη εφαρμογή παρόμοιας επιμόρφωσης. Η ανατροφοδότηση ήταν περιγραφική και πραγματοποιούνταν με διαδικτυακό καταγισμό ιδεών με τη χρήση της web 2.0 εφαρμογής padlet (<https://padlet.com/>). Στην ανατροφοδότηση ζητούνταν από τους συμμετέχοντες να περιγράψουν συνοπτικά τα αρνητικά της επιμόρφωσης και να κάνουν προτάσεις για βελτιώσεις. Επιλέχθηκε τα σχόλια αυτά να είναι ανοιχτά και να μπορούν να τα δουν όλοι ώστε να εκφράζεται συμφωνία ή διαφωνία με αυτά.

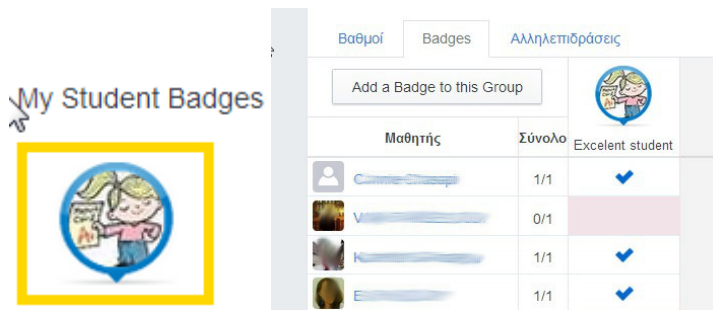
Η διόρθωση και η ανατροφοδότηση των εκπαιδευόμενων καλό είναι να γίνεται συχνά, να ενθαρρύνει και να δίνει ιδέες για βελτιώσεις. Στην πράξη μπορεί, ανάλογα με τον αριθμό των συμμετεχόντων αυτή να είναι αρκετά χρονοβόρα εργασία.

3. Άλλοι παράγοντες που επηρεάζουν το αποτέλεσμα

Στην προσπάθεια βελτίωσης της επιμόρφωσης αξιοποιήθηκαν η τεχνική της παιχνιδοποίησης και της δημιουργίας διαδικτυακής κοινότητας.

Καθ' όλη τη διάρκεια της επιμόρφωσης αξιοποιήθηκαν τεχνικές «παιχνιδοποίησης» (Gamification). Η παιχνιδοποίηση είναι μια τεχνική που χρησιμοποιείται όλο και περισσότερο τα τελευταία χρόνια, αφού έχει αποδειχθεί ότι αποφέρει πολλά σημαντικά οφέλη. Χρησιμοποιείται για να λύσει προβλήματα σε τομείς, όπως η υγεία, η εργασία, το μάρκετινγκ, αλλά και η εκπαίδευση (Iosup, 2012). Συγκεκριμένα

χρησιμοποιήθηκε η τεχνική των ευσήμων (Badges) όπου η συμμετοχή ή η παράδοση μιας εργασίας είχε ως αποτέλεσμα την παροχή του αντίστοιχου ευσήμου. Έτσι με την παράδοση της πρώτης εργασίας δόθηκε στον κάθε εκπαιδευτικό που την παρέδωσε το πρώτο εύσημο (Εικόνα 4). Τα εύσημα επιβραβεύουν τους εκπαιδευόμενους και ενισχύουν καλές συμπεριφορές. Ο επιμορφωτής μπορεί να κατασκευάσει εύσημα για την κάθε εργασία χρησιμοποιώντας εικόνες που την αντιπροσωπεύουν. Με τον ίδιο τρόπο οι επιμορφούμενοι συλλέγουν εύσημα με την παράδοση της κάθε εργασίας όπως οι μαθητές στις πρώτες τάξεις του δημοτικού συλλέγουν αυτοκόλλητα από τους δασκάλους τους όταν κάνουν σωστά αυτά που τους ζητούνται π.χ. όταν γράφουν σωστά την ορθογραφία. Με την τεχνική αυτή η συμμετοχή στο Edmodo είχε μεγαλύτερο ενδιαφέρον και η ικανοποίηση των συμμετεχόντων από την επίτευξη του κάθε στόχου ήταν ακόμα μεγαλύτερη. Η χρήση των ευσήμων ως τεχνική παιχνιδιοποίησης αποτέλεσε άμεσο κίνητρο για τους εκπαιδευτικούς που συμμετείχαν.

Εικόνα 4. Εύσημο που δημιουργήθηκε και αποδόθηκε για την παράδοση της πρώτης εργασίας και επίδοση του.

Επειδή συχνά οι εργασίες δεν είναι ιδιαίτερα απαιτητικές και δεν υπάρχει απόλυτα σωστή ή απόλυτα λανθασμένη απάντηση επιλέχθηκε η απονομή ευσήμων (Badges) με την παράδοση της κάθε εργασίας, ένα ενθαρρυντικό σχόλιο και μια πρόταση βελτίωσης, αν χρειαζόταν. Τελικά μετρώντας τα εύσημα του κάθε εκπαιδευόμενου κρίνεται εύκολα αν αυτός τηρεί τις προϋποθέσεις να λάβει ή όχι τη βεβαίωση παρακολούθησης της συγκεκριμένης επιμόρφωσης.

Παράλληλα έγινε προσπάθεια να δημιουργηθεί η αίσθηση κοινότητας στην πλατφόρμα. Ενθαρρύνθηκε η χρήση φωτογραφιών από κάθε εκπαιδευόμενο και μιας σύντομης ατομικής περιγραφής (σπουδές, εμπειρία, ενδιαφέροντα, τρέχουσα υπηρεσιακή θέση), ώστε η επικοινωνία να μην είναι απρόσωπη και να υπάρχει οικειότητα. Η προσπάθεια καλλιέργειας της οικειότητας ενισχύθηκε με την ενθάρρυνση της αλληλεπίδρασης την προώθηση της δυνατότητας να γίνονται σχόλια και ερωτήσεις, να εκφράζονται προβληματισμοί και να εκφράζονται αλληλοεπιβραβεύσεις. Οι αλληλεπιδράσεις μεταξύ των μελών οδηγούν στην κοινωνικοποίηση τους (Oren et al., 2000). Χωρίς τις αλληλεπιδράσεις αυτές, οι

διαδικτυακές κοινότητες θα ήταν ακόμη ένα πλήθος πληροφοριών προς κατανάλωση (Lapachet, 1994). Για να αποφευχθεί κάτι τέτοιο, πρέπει οι αλληλεπιδράσεις να καλλιεργούν μια κοινή νοοτροπία διαχείρισης και αξιολόγησης της πληροφορίας και να επιτρέπουν την αναπροσαρμογή των απόψεων των μελών, μέσω της ανταλλαγής ιδεών (Wenger, 1998).

Η λειτουργία μιας κοινότητας συχνά εμφανίζει πολλά εμπόδια που αποτρέπουν τα άτομα από το να εμπλακούν στην ανταλλαγή γνώσης. Μερικοί από τους συνηθισμένους λόγους είναι εγωισμοί και προσωπικές επιθέσεις, μεγάλες και πολύ πειστικές κοινότητες και χρονικοί περιορισμοί (Wasko & Faraj, 2000). Σε κάθε περίπτωση το κίνητρο για «μοίρασμα» γνώσης είναι αποφασιστικής σημασίας για την επιτυχία της κοινότητας. Μελέτες έχουν δείξει ότι τα μέλη κινητοποιούνται να γίνουν ενεργά μέλη σε μια κοινότητα όταν θεωρούν ότι η γνώση συμβολίζει το κοινό καλό, μια ηθική υποχρέωση και/ή το συμφέρον της κοινότητας (Ardichvilli et al., 2003). Τα μέλη μιας κοινότητας μπορεί να κινητοποιηθούν να συμμετέχουν χρησιμοποιώντας μεθόδους όπως χειροπιαστές απολαβές (προαγωγές, αυξήσεις ή επιπλέον αμοιβές), μη χειροπιαστές ανταμοιβές (φήμη, αυτοεκτίμηση) και ενδιαφέρον για την κοινότητα (ανταλλαγή πρακτικής γνώσης, αλληλεπίδραση).

4. Συζήτηση - Συμπεράσματα

Τα προτεινόμενα τεχνητά βήματα, οι στόχοι και τα εργαλεία σύμφωνα με την εμπειρία μας, κράτησαν ζωντανό το ενδιαφέρον των εκπαιδευομένων και βοήθησαν στην επίτευξη των στόχων που είχαμε θέσει.

Η χρήση πολλών εφαρμογών για την υλοποίηση και υποστήριξη της επιμόρφωσης μπορεί να φαίνεται δύσκολη, ωστόσο θεωρούμε ότι είναι επιβεβλημένη για μια μακροχρόνια επιμόρφωση διάρκειας 10 -12 εβδομάδων.

Η επιμόρφωση αυτού του είδους μπορεί να εφαρμοστεί με τις κατάλληλες προσαρμογές σε διαφορετικές ομάδες ατόμων, σε εκπαιδευτικούς με άλλα αντικείμενα αλλά και σε ομάδες από μαθητές με ειδικούς στόχους όπως στις Ερευνητικές Εργασίες, στα προγράμματα σχολικών δραστηριοτήτων, κατά τη διοργάνωση σχολικών γιορτών ή σε άλλες εκδηλώσεις που οι μαθητές μπορεί να έχουν ενεργό λόγο ή κατά την υποστήριξη ενός ευρωπαϊκού προγράμματος εκτός ωρών διδασκαλίας. Η χρήση τέτοιων εφαρμογών έχει πολλά οφέλη για τους μαθητές αφού τους εκπαιδεύει στην εξ αποστάσεως επιμόρφωση. Η εκπαίδευση αυτή είναι κάτι που δεν υπάρχει πλαίσιο για να γίνει στο σχολείο, αλλά στον 21^ο αιώνα θεωρείται επιβεβλημένη.

Η εξ αποστάσεως επιμόρφωση αποτελεί μια αναγκαιότητα που δίνει εξαιρετικές δυνατότητες στους εκπαιδευτικούς απομακρυσμένων περιοχών. Η προτεινόμενη μεθοδολογία εμπλέκει και διατηρεί το ενδιαφέρον των συμμετεχόντων δημιουργώντας μια κοινότητα ατόμων που ανταλλάσσουν ιδέες και πρακτικές για

θέματα που τους απασχολούν στην καθημερινότητα αξιοποιώντας την «παιχνιδοποίηση».

Αναφορές

- Ardichvilli, A., Page, V. & Wentling, T. (2003). Motivation and barriers to participation in virtual knowledge sharing in communities of practice. *Journal of knowledge management* 7(3), 64–77.
- Arnold, N. & Paulus, T. (2010). Using a social networking site for experiential learning: Appropriating, lurking, modeling and community building. *The Internet and Higher Education*, 13(4), 188-196.
- Everts, S. & Loughmiller, L. (2013). Successful Collaboration and Partnership with Virtual Mentors. In R. McBride & M. Searson (Eds.), *Proceedings of Society for Information Technology & Teacher Education International Conference 2013* (pp. 417-420). Chesapeake, VA: AACE.
- Gardner, H. (2011). *The unschooled mind*. NY: Basic Books
- Holland, C. & Muilenburg, L. (2011). Supporting Student Collaboration: Edmodo in the Classroom. In M. Koehler & P. Mishra (Eds.), *Proceedings of Society for Information Technology & Teacher Education International Conference 2011* (pp. 3232-3236). Chesapeake, VA: AACE.
- Iosup, A., Prodan, R. & Epema, D. (2012). IaaS Cloud Benchmarking: Approaches, Challenges, and Experience. In *5th Workshop on Many-Task Computing on Grids and Supercomputers (MTAGS 2012)*, held in conjunction with SC, Salt Lake City, Utah, USA. Retrieved from: <http://www.pds.ewi.tudelft.nl/~iosup/cloud-benchmarking12mtags.pdf>
- Karppinen, P. (2005). Meaningful learning with digital and online videos: *AACE Journal* 13(3), 233-250.
- Lapachet, J. A. H. (1994). Virtual communities in education: taking the learning out of the classroom. Retrieved from: http://besser.tsoa.nyu.edu/impact/s94/students/jaye/jaye_final.html.
- Oren, A., Nachmias, R., Mioduser, D. & Lahav, O. (2000). Learnnet-A model for virtual learning communities in the world wide web. *International Journal of Educational Telecommunications*, 6 (2): 141-157.
- Ranjekar, D. (2010). Education for a just, humane and equitable society. In A. Gupta (Ed.), *Ethics, business and society: Managing responsibly*. (pp. 81-95). New Delhi: SAGE Publications India Pvt Ltd.

- Schacher, B. (2011). Kid 2 kid connections. *Instructor*, 120(5): 46-52. Spr 2011 Theoretical perspectives. *AACE Journal*, 13(3), 233-250.
- Skiba, D., & Barton, A. (2006). Adapting your teaching to accommodate the net generation of learners. *OJIN: The Online Journal of Issues in Nursing*, 11(2), 15. Retrieved from: http://www.nursingworld.org/MainMenuCategories/ANAMarketplace/ANAPeriodicals/OJIN/TableofContents/Volume112006/No2May06/tpc30_416076.aspx
- Wasko, M. & Faraj, S. (2000). It is What One Does: Why People Participate and Help Others in Electronic Communities of Practice. *Journal of Strategic Information Systems* 9 (2-3), 155-173.
- Wenger, E. (1998). *Communities of practice learning, meaning and identity*. Cambridge University Press: Cambridge.
- Γλέζου, Κ. & Γρηγοριάδου, Μ. (2010). Ελληνικά Διαδικτυακά Εκπαιδευτικά Κοινωνικά Δίκτυα. Στο Β. Κολτσάκης, Γ. Σαλονικίδης, Μ. Δοδοντσή (Επιμ.) *Πρακτικά 2ου Πανελληνίου Εκπαιδευτικού Συνεδρίου Ημαθίας με θέμα «Ψηφιακές και Διαδικτυακές Εφαρμογές στην Εκπαίδευση»*, Βέροια-Νάουσα, 1665-1677.
- Θεοφανέλλης, Τ., Καράκιζα, Τ. & Γ. Φεσάκης (2013). Αξιολόγηση Δημιουργίας Διαδικτυακής Κοινότητας Πρακτικής Εκπαιδευτικών. *The Journal for Open and Distance Education and Educational Technology*. 9(1): 94-105.
- Καράκιζα, Τ., Κολοκοκτρώνης, Δ. & Τ. Θεοφανέλλης (2011). Εκπαιδευτικό συμβόλαιο: προώθηση της συμμετοχής των μαθητών στη διαμόρφωση και εφαρμογή των κανόνων της σχολικής τάξης. *Σύγχρονη Εκπαίδευση*. 5: 3-10.

Abstract

Educators may have to use distant learning in some cases. It is common in distant learning training that one tool is used (real time or not) and there is a cost since it is not free to use. Our suggestion is to utilize a series of simple and free to use web tools. This report states the necessary steps of such a distant learning course with the use of web 2.0 tools. An important aspect is that in all the suggested steps we pay attention to the involvement of the trainees bearing in mind they learn in different ways and they prefer different activities.

Keywords: distant learning, teacher training, web 2.0, active involvement